

Татарстан Республикасы
Балык Бистәсе муниципаль районы
Олы Эшнәк авыл жирлеге Советы

КАРАР № XIV-1

Олы Эшнәк авылы

2023 елның 02 ичө августы

Татарстан Республикасы Балык
Бистәсе муниципаль районы Олы
Эшнәк авыл жирлеге территориясендә
төзекләндерү өлкәсендә муниципаль
контроль турында Нигезләмәне раслау
хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясындагы 19 пункты нигезендә, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, «Олы Эшнәк авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына таянып Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Олы Эшнәк авыл жирлеге Советы:

1. Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Олыошнәк авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында беркетелгән нигезләмәне расларга.

2. Элеге каарны Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының Олы Эшнәк авыл жирлегенең маҳсус мәгълүмат стендларында урнаштырырга: Татарстан Республикасы, Балык Бистәсе муниципаль районы, Олы Эшнәк авылы, Г. Тукай урамы, 28а йорты, Татарстан Республикасы, Балык Бистәсе муниципаль районы, Кече Эшнәк авылы, Красноармейская урамы, 32а йорты һәм Балык Бистәсенең рәсми сайтында-Татарстан Республикасы Бистәсе муниципаль районы Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә түбәндәгә адрес буенча: <http://ribnaya - sloboda.tatarstan.ru> шулай ук Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә «Татарстан Республикасы хокукий мәгълүмат рәсми порталы» нда түбәндәгә адрес буенча: <http://pravo.tatarstan.ru>.

Балык Бистәсе муниципаль районы
Олы Эшнәк авыл жирлеге Башчының
— Р.Ә. Хөснәтдинова

Кабул ителгэн

Татарстан Республикасы Балык
Бистәсе муниципаль районы Олъюшнәк
авыл җирлеге Советы карары белән

2023 елның 17 августында XV-1
номерлы

НИГЕЗЛӘМӘ

Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Олъюшнәк авыл җирлеге территориисендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Элеге нигезләмә Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Олы Әшнәк авыл җирлеге территориисендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибен билгели (алга таба-муниципаль контроль).

1.2. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольнең предметы булып юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр һәм гражданнар тарафыннан Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының Олы Әшнәк авыл җирлеген төзекләндерү кагыйдәләре белән билгеләнгән мәжбүри таләпләрне үтәү, шулай ук контроль чаралар нәтижәләре буенча кабул ителә торган карарларны үтәү тора.

1.3. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль объектларын исәпкә алу элеге Нигезләмәгә ярашлы рәвештә Балык Бистәсе муниципаль районы Олы Әшнәк авыл җирлеге башкарма комитеты (алга таба-Башкарма комитет) тарафыннан башкарыла. Муниципаль контроль объектлары турындагы мәгълүматларны жыю, эшкәрту, анализлау һәм исәпкә алуда аларны исәпкә алу максатларында Башкарма комитет норматив хокукий актларга ярашлы рәвештә аңа тапшырыла торган мәгълүматны, ведомствоара хезмәттәшлек кысаларында алына торган мәгълүматны, шулай ук һәркемгә ачык мәгълүматны куллана.

1.4. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль Балык Бистәсе муниципаль районы Олы Әшнәк авыл җирлеге башкарма комитеты (алга таба-муниципаль контроль органы) тарафыннан башкарыла.

1.5. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыручы органның вазыйфаи затларына, аларның вазифа бурычларына, вазифа инструкциясенә ярашлы рәвештә, Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру, шул исәптән профилактика һәм контроль чараларын үткәру керә:

- Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Олы Эшнәк авыл жирлеге башлыгы (алга таба-вәкаләтле органның вазыйфаи заты).

1.6. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда вәкаләтле органның вазифаи заты «дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 №248-ФЗ Федераль законның 29 статьясында билгеләнгән хокукларга һәм бурычларга ия (алга таба - 284-ФЗ номерлы Закон).

2. Муниципаль контроль объектлары

2.1. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль объектлары (алга таба контроль объекты) булып:

а) Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Олы Эшнәк авыл жирлеген төзекләндерү қагыйдәләре белән регламентланган мәжбүри таләпләрне үтәүгә бәйле юридик затларның, шәхси эшмәкәрләрнең һәм гражданнарның эшчәнлеге, гамәлләре (гамәлсезлеге) ;

б) территорияне төзекләндерү элементлары - декоратив, техник, планлаштыру, конструктив җайламналар, яшелләндерү элементлары, төрле җиһазлар һәм бизәкләр, шул исәптән бина фасадлары, корылмалар, кече архитектура формалары, капиталь булмаган стационар булмаган корылмалар, төзекләндерүнең состав өлешиләре буларак кулланыла торган мәгълүмати щитлар һәм күрсәткечләр.

2.2. Муниципаль контроль органы 248-ФЗ номерлы Закон нигезендә контроль объектларын исәпкә алуны тәэмин итә.

3. Контроль үткәргәндә закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычларын идарә итү

3.1. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда куркынычларны бәяләү һәм идарә итү системасы кулланыла.

Әлеге Положениенең 2.1 пунктының а пунктчасында күрсәтелгән контроль объектлары зыян китерү (зыян китерү) куркынычының түбәндәге категорияләренең берсенә карый (алга таба куркыныч категориясе):

- а) зур куркыныч;
- б) уртacha куркыныч;
- в) уртacha түбән куркыныч;
- г) түбән куркыныч.

3.2. Закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян китерү) куркынычын бәяләү максатларында контроль объектларын куркыныч

категорияләренә керту критерийлары һәм төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру қысаларында мәҗбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары әлеге Нигезләмәгә 1 нче кушымта нигезендә билгеләнә.

3.3. Контрольдә тотылган кешенең эшчәнлеген төрле куркыныч категорияләренә кертергә мөмкинлек биручे критерийлар булганда, контрольдә тотылган кешенең эшчәнлеген югарырак куркыныч категориясенә кертергә мөмкинлек бируче критерий кулланылырга тиеш.

3.4. Контроль объектының башка категориядәге куркыныч критерийларына туры килүе яки риск критерийларын үзгәртү турында мәгълүматлар килгән көннән башлап, муниципаль контроль органы 5 эш көне дәвамында күрсәтелгән контроль объектының куркыныч категориясен үзгәртү турында Карап кабул итәргә тиеш.

3.5. Контрольдә тотылган затлар муниципаль контроль органына куркыныч категориясен үзгәртү турында гариза бирергә хокуклы.

4. Закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян китерү) куркынычларын профилактикалау

4.1. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль гамәлгә ашырганда түбәндәгә профилактика чаралары гамәлгә ашырыла:

- а) мәгълүмат бири;
- б) хокукны куллану практикасын гомумиләштерү;
- в) кисәтү белдерү;
- г) консультация бири;
- д) профилактик визит.

4.2. Профилактика чаралары 248-ФЗ номерлы закон белән билгеләнгән тәртиптә башкарыла.

Муниципаль контроль органы профилактика чараларын исәпкә алуны тәэммин итә.

4.3. Муниципаль контроль органы Балык Бистәсе муниципаль районының рәсми сайтында Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә веб-адрес буенча тиешле мәгълүматларны урнаштыру аша контрольдә тотыла торган затларга һәм мәҗбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча башка кызыксынган затларга мәгълүмат бирә: <https://ribnaya-sloboda.tatarstan.ru> массакуләм мәгълүмат чараларында һәм башка формаларда контроль эшчәнлеккә багышланган маxсус бүлектә.

4.4. Муниципаль контроль органы ел саен 248-ФЗ номерлы закон белэн билгеләнгән таләпләрне исәпкә алып, төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында доклад әзерли.

Докладны әзерләүне оештыру төзекләндерү өлкәсендә вәкаләтле муниципаль контроль органына йөкләнә.

4.5. Муниципаль контроль органында мәжбүри таләпләрне бозу яки мәжбүри таләпләрне бозу билгеләре турында мәгълүмат булганда һәм (яки) мәжбүри таләпләрне бозу закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китергән яки закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы тудырган дигән расланган мәгълүматлар булмаганды, муниципаль контроль органы контрольдә тотылган кешегә мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтү (алга таба кисәтү) һәм мәжбүри таләпләрне үтәүне тәэммин итү буенча чаралар күрергә тәкъдим итә.

Контрольдә тотылган зат кисәтү алганнын соң 10 эш көне эчендә муниципаль контроль органына күрсәтелгән кисәтүгә карата каршылык белдерергә хокуклы.

Каршылык үз эченә алырга тиеш:

каршылык белдерүче жирле үзидарә органы исеме;

юридик затның исеме, фамилиясе, исеме һәм шәхси эшмәкәрнең яки гражданның ата исеме, шулай ук контакт телефонының номеры (номеры), электрон почта адресы (адресы) (булган очракта) һәм контрольдә тотылган кешегә жавап жибәрергә тиешле почта адресы;

- кисәтү датасы һәм номеры;

контрольдә тотылган кеше игълан итептән кисәтү белән килешми торган дәлилләр;

- контрольдә тотылган кеше кисәтү алган көн;

шәхси имза һәм Дата.

Кирәк булганда, үз дәлилләрен раслау өчен контрольдә тотылган кеше каршылыкка тиешле документларны яки аларның расланган күчермәләрен куша.

Каршылык турыдан-туры яки почта аша яки электрон рәвештә муниципаль контроль органының рәсми электрон почтасына язма формада бирелергә мөмкин.

Контрольдә тотылган кеше кисәтү алганнын соң, каршылык күрсәтүнен чик вакыты 10 эш көне тәшкил итә.

Муниципаль контроль органы каршылыкны карауның чик вакты
каршылыкны теркәгән көннән алыш 15 эш көне тәшкил итә.

Каршылыкны объектив hәм hәрьяклап карау максатларында өстәмә мәгълүмат алу өчен запрос жибәрергә кирәк булганда, вәкаләтле органның вазыйфаи заты тарафыннан каршылыкны карауны озайтуның чик срогы 15 календарь көн тәшкил итә, каршылыкны жибәргән контрольдә тотылган затка аның карау срогын озайту турында хәбәр ителә.

Муниципаль контроль органы:

а) каршылыкны объектив, hәрьяклап hәм вактында карауны тәэммин итә, кирәк булганда каршылыкны жибәргән контрольдә тотылган зат яки аның вәкаләтле вәкиле катнашында;

б) кирәк булганда дәүләт органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан hәм башка затлардан документлар hәм материаллар сорый;

в) каршылыкларны карау нәтижәләре буенча контрольдә тотылган кешенен бозылган хокукларын hәм законлы мәнфәгатьләрен торғызуға яки яклауга юнәлдерелгән чаралар күрә;

г) каршылыкларда куелган сорауларның асылы буенча язма жавап жибәрә.

Каршылыкларны карау нәтижәләре буенча муниципаль контроль органы түбәндәге карапларның берсен кабул итә:

а) игълан ителгән кисәтүне гамәлдән чыгару формасындағы каршылыкны канәгатьләндерә;

б) каршылыкларны канәгатьләндерүдән баш тарта.

Каршылыкны карау нәтижәләре буенча карап кабул ителгән көннән соң икенче көннән дә соңға калмыйча, каршылык белдергән контрольдә тотылган кешегә язма формада hәм аның теләге буенча электрон формада каршылыкны карау нәтижәләре турында мотивацияле жавап жибәрелә.

4.6. Муниципаль контроль органы вазыйфаи затлары контрольдә тотылган затларның hәм аларның вәкилләренең мөрәжәгатьләре буенча консультацияләр бирә.

Консультация (шул исәптән язма формада) мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча башкарыла.

Әгәр контрольдә тотылган кеше консультация мәсьәләләре буенча язма жавап бирү өчен язма рәвештә запрос биргән булса, консультация муниципаль контроль органы тарафыннан язма рәвештә башкарыла.

Консультация барышында төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру белән бәйле мәсьәләләр буенча аңлатмалар бирелә.

Консультация түләүсез башкарыла.

Консультация муниципаль контроль органы вазыйфаи затлары тарафыннан телефон аша, шәхси қабул итүдә яки профилактик яки контроль чара үткәрү барышында башкарыла ала.

Язма рәвештә консультация биргәндә "Россия Федерациясе гражданнары мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында" гы Федераль закон нигезендә билгеләнгән таләпләр үтәлергә тиеш.

Контрольдә тотылган затларның һәм аларның вәкилләренең бертөрле мөрәжәгатьләре буенча консультацияләр Балык Бистәсе муниципаль районның рәсми сайтында Интернет мәгълумат-телекоммуникация челтәрендә веб-адрес буенча урнаштыру юлы белән башкарыла: <https://ribnaya-sloboda.tatarstan.ru> муниципаль контроль органы вазыйфаи заты тарафыннан имзаланган язма аңлатма.

Консультация өчен контакт телефоннары номерлары, язма рәвештә запрослар жибәрү өчен адреслар, консультация максатларында шәхси қабул итүне үткәрү графигы һәм урыны Балык Бистәсе муниципаль районның рәсми сайтында Интернет мәгълумат-телекоммуникация челтәрендә веб-адрес буенча урнаштырыла: <https://ribnaya-sloboda.tatarstan.ru>.

Консультацияләр:

куркыныч категорияләренә кертү критерийлары;

төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру предметы булган мәжбүри таләпләр;

контроль чараларны үткәрү тәртибе, вакытлычалыгы һәм вакыты;

контрольдә тотылган затларның һәм муниципаль контроль органы вазыйфаи затларының хокуклары һәм бурычлары;

муниципаль контроль органы вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәлсезлегенә) шикаяты бирү тәртибе белән.

4.7. Профилактик визит муниципаль контроль органы вазыйфаи заты тарафыннан контрольдә тотылган затның эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча профилактик әнгәмә формасында үткәрелә. Профилактик визит барышында контрольдә тотылган зат аның вәкаләтләре, шулай ук контроль объектына карата үткәрелгән Муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру үзенчәлекләре турында хәбәр ителә.

Профилактик визит барышында контрольдә тотылган зат аның эшчәнлегенә яки ул кулланган контроль объектларына куелган мәжбүри таләпләр, аларның куркыныч критерийларына туры килүе, куркыныч категориясен киметүнең нигезләре һәм киңәш ителә торган ысуллары, шулай ук контрольдә тотылган затка карата үткәрелә торган контроль чараларның төрләре, эчтәлеге һәм интенсивлыгы турында хәбәр ителә.

Профилактик визит барышында муниципаль контроль органы вазыйфаи заты әлеге Нигезләмәнең 4.6 пунктында, шулай ук 248-ФЗ номерлы законның 50 статьясында билгеләнгән тәртиптә контрольдә тотылган затка консультация бирә ала.

Муниципаль контроль органы тарафыннан мәжбүри профилактик визит үткәру югары куркыныч категориясенә кертелгән контроль объектларына карата башкарыла.

Мәжбүри профилактик визит муниципаль контроль органы вазыйфаи заты тарафыннан контрольдә тотылган затның эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча профилактик әңгәмә формасында үткәрелә.

Мәжбүри профилактик визит барышында контрольдә тотылган зат аның эшчәнлегенә яки аңа караган контроль объектларына куелган мәжбүри таләпләр, аларның куркыныч критерийларына туры килүе, нигезләре һәм куркыныч категориясен киметүнең киңәш итегән ысуллары турында хәбәр ителә.

Мәжбүри профилактик визит барышында муниципаль контроль органы вазыйфаи заты тарафыннан контроль объектларын куркыныч категориясенә керту өчен кирәклә мәгълүмат жыю гамәлгә ашырылырга мөмкин.

Мәжбүри профилактик визит үткәру турында контрольдә тотылган кешегә ул уздырылғанчы 5 эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр итегә тиеш.

Контрольдә тотылган зат мәжбүри профилактик визит үткәрудән баш тартырга хокуклы, бу хакта муниципаль контроль органына аны үткәру датасына кадәр 3 эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр итә.

Мәжбүри профилактик визит үткәрүнең чик вакыты 1 эш көне тәшкил итә.

Мәжбүри профилактик визит үткәргәндә контрольдә тотылган затларга мәжбүри таләпләрне бозуны бетерү турында курсәтмәләр бирелми. Контрольдә тотылган кешенең профилактик визит барышында алган анлатмалары тәкъдим итү характеристында.

Әгәр мәжбүри профилактик визит үткәргәндә контроль объектлары закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүнең турыдан-туры куркынычы

булып тора яки мондай зыян (зыян) китерелгэн икән, муниципаль контроль органы вазыйфаи заты контроль чаralар үткөрү туринда Карап кабул итү өчен бу хакта вәкаләтле органның вазыйфаи затына шунда ук мәгълүмат жибәрә.

Мәжбүри профилактик визит нәтижәләре буенча муниципаль контроль органы вазыйфаи заты мәжбүри профилактик визит үткөрү туринда акт төзи.

4.2. Тикшеру кәгазыләре

4.2.1. Контроль чаralарын үткөрүне оптимальләштерү һәм контроль объектларда зыян китерү куркынычын киметү максатыннан муниципаль контроль органы тикшеру кәгазыләрен (контроль сораулар исемлеген, аларга жаваплар контрольдә тотылган затның мәжбүри таләпләрне үтәвен яки үтәмәвен күрсәтә) төзи һәм раслый.

4.2.2. Тикшеру кәгазыләре вәкаләтле органның норматив хокукий акты белән билгеләнә.

4.2.3. Тикшеру кәгазыләрее контролльдә тотылган кешегә Россия Федерациясе законнарында каралмаган мәжбүри таләпләрне үтәү бурычын йөкли алмый.

4.2.4. Контрольдә тотылган затларны үз-үзләрен тикшерү максатыннан, тикшеру кәгазыләре Балык Бистәсе муниципаль районының рәсми сайтында Интернет мәгълүмат - телекоммуникация чөлтәрендә, "муниципаль контроль" бүлекчәсендә урнаштырыла һәм актуаль хәлдә саклана.

4.2.5. Контроль чаralар үткәргендә, контроль чараны үткөрү турындагы каарда күрсәтелгэн тикшеру кәгазыләрее контроллье сорауларга жаваплар кертү юлы белән электрон формада вазифаи зат тарафыннан тутырыла һәм контроль органы вазыйфаи затының көчәйтгән квалификацияле электрон имzasы белән раслана.

5. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру

5.1. Муниципаль контроль планлы контроль чаralар үткәрмичә башкарыла.

5.2. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда контролльдә тотылган зат белән үзара хезмәттәшлек иткәндә түбәндәгә планнан тыш контроль чаralар үткәрелә:

- а) документаль тикшерү;
- б) күчмә тикшерү;
- в) рейд тикшерүе.

Контрольдә тотылган кеше белән аралашмыйча түбәндәгә чаralар үткәрелә:

- а) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү;

6) күчмә тикшерү.

5.3. Контроль чаалар үткөрү өчен нигез булып:

- муниципаль контроль органында закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян китерү) яки зыян китерү (зыян китерү) куркынычы турында мәгълүмат булу яки контроль объектының мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга туры килүен ачыклау, яки контроль объектының мондый параметрлардан тайпылудын ачыклау;
- прокурорның законнарның үтәлешен, прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәҗәгатьләр буенча гражданың хокукларын үтәвен контрольдә тоту (кузәтү) кысаларында контроль чара үткөрү турындагы таләбе;
- әлеге күрсәтмә белән билгеләнгән документларны һәм мәгълүматларны контролльдә тотылган зат тапшырмаган очракта, яки алар нигезендә курсәтелгән күрсәтмәнен үтәлеше турында нәтижә ясау мөмкин булмаган очракта, мәжбүри таләпләрне ачыкландыру турында муниципаль контроль органы күрсәтмәсен үтәү срокы тәмамлану.

Контроль чаалар муниципаль контроль органы вазыйфаи затлары тарафыннан вәкаләтле орган вазыйфаи заты биргән йөкләмәләр нигезендә үзара хезмәттәшлексез үткәрелә.

Муниципаль контроль органы вазыйфаи заты мәжбүри таләпләрне бозу характеристын, аларны үтәүне бәяләү өчен кирәkle контроль гамәлләрне исәпкә алып, контроль чааларның төрен билгели.

Контроль чаары үткөрү барышында муниципаль контроль органы вазыйфаи заты тарафыннан муниципаль контроль объектларына карата мәжбүри таләпләрнен үтәлеше бәяләнә.

5.4. Муниципаль контроль органы вазыйфаи затлары төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контролльне гамәлгә ашырганда тикшерүләр, аларның нәтижәләре һәм ачыкландыру мәжбүри таләпләрне бозу нәтижәләрен кисетү һәм (яки) бетерү буенча күрелгән чаалар турында мәгълүматны контроль (кузәтчелек) чааларының бердәм реестрына кертегә тиеш.

5.5. Документаль тикшерү барышында түбәндәге Контроль гамәлләр башкарылырга мөмкин:

- а) язма аңлатмалар алу;
- б) документларны таләп итү;

Документларны тикшерү вакыты ун эш көненнән артмаска тиеш. Күрсәтелгән срокка контроль орган тарафыннан контролльдә тотыла торган затка документлар тикшерү барышында карау өчен кирәкле документларны контроль органга тапшырылғанчыга кадәр, шулай ук контролльдә тотыла торган затка контролльдә тотыла торган зат тәкъдим иткән документларда хаталарны һәм (яки) каршылыкларны ачыклау турында контроль орган мәгълүматын жибәргәннән соң яисә аларның туры килмәве турында документлар тапшыру таләпләре жибәрелгәннән соң чор кертелми әлеге документлардагы мәгълүматлар, контроль органында булган һәм (яки) муниципаль контролльдә тотканда алынган документлардагы мәгълүматлар һәм күрсәтелгән аңлатмаларны контроль органга тапшырганчыга кадәр кирәкле аңлатмаларны язма рәвештә тапшыру таләпләре.

5.6. Күчмә тикшерү барышында түбәндәге Контроль гамәлләр башкарылырга мөмкин:

- а) тикшерү;
- б) тикшерү;
- в) сораштыру;
- г) язма аңлатмалар алу;
- д) документларны таләп итү;
- е) үрнәкләр (үрнәкләр) сайлап алу;
- ж) инструменталь тикшерү;
- з) сынау;

Күчмә тикшерүне үткәрү вакыты 10 эш көненнән артмаска тиеш. Бер кече эшмәкәрлек субъектына карата күчмә тикшерү барышында хезмәттәшлек итүнен гомуми вакыты кече предприятие өчен 50 сәгатьтән һәм микропредприятие өчен 15 сәгатьтән артмаска тиеш.

Күчмә тикшерүне үткәрү турында контролльдә тотылган затка күчмә тикшерүне үткәрү турындагы каарның күчermәсен, әгәр контроль төре турында Федераль законда башкасы каралмаган булса, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 21 статьясында каралган тәртиптә, ул башланғанчы егерме дүрт сәгатьтән дә сонга калмыйча жибәрү юлы белән хәбәр ителә.

5.7. Рейд тикшерүләре барышында түбәндәге Контроль (кузәтчелек) гамәлләр башкарылырга мөмкин:

- а) тикшерү;

- б) тикшерү;
- в) сораштыру;
- г) язма аңлатмалар алу;
- д) документларны таләп итү;
- е) инструменталь тикшерү;
- ж) сынау;

Рейд тикшерүен үткәрү вакыты ун эш көненнән артмаска тиеш. Рейд тикшерүе вакытында бер контрольдә тотылган кеше белән аралашу вакыты бер эш көненнән артмаска тиеш.

5.8. Тикшерү 248-ФЗ номерлы законның 77 статьясына ярашлы рәвештә башкарыла.

Рейд тикшерүе барышында тикшерү контрольдә тотылган зат яки аның вәкиле булмаган очракта, муниципаль контроль органында зыян китерү (зыян китерү) яки гражданнарның тормышына, сәламәтлегенә, әйләнә-тире мохиткә зыян китерү куркынычы турында мәгълүматлар булган очракта гына, видеоязманы мәжбүри кулланып башкарыла ала.

5.9. Күчмә тикшерү барышында гомуми кулланышта булган (чикләнмәгән даирә кешеләре өчен ачык) житештерү объектларында түбәндәгө Контроль (кузәтчелек) гамәлләр башкарылырга мөмкин:

- а) тикшерү;
- б) үрнәкләр (үрнәкләр) сайлап алу;
- в) инструменталь тикшерү (videoyazma кулланып);
- г) сынау;
- д) экспертиза;

Күчмә тикшерү контрольдә тотылган кешегә хәбәр итмичә үткәрелә.

Күчмә тикшерү нәтиҗәләре буенча 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясының 2 өлешендәгэ 1 һәм 2 пунктларында каралган караплар кабул ителергә мөмкин түгел.

Бер объектны (бер-берсенә якын урнашкан берничә объектны) тикшерү вакыты, әгәр контроль тәре турында Федераль закон белән башкасы билгеләнмәгән булса, бер эш көненнән артмаска тиеш.

5.10. Инструменталь тикшерү муниципаль контроль органы вазифаи затлары тарафыннан махсус жиһазлар һәм (яки) техник приборлар кулланып, контрольдә тотылган затның мәжбүри таләпләрне үтәвен билгеләу максатыннан үткәрелә.

Инструменталь тикшерү нәтижәләре буенча 248-ФЗ номерлы законның 82 статьясының 4 өлешендә билгеләнгән таләпләргә ярашлы рәвештә инструменталь тикшерү протоколы төзелә.

5.11. Контроль чаралар барышында контроль гамәлләр әлеге Нигезләмәнең 248-ФЗ номерлы Законы һәм 4.8, 4.9 пунктлары белән билгеләнгән тәртиптә башкарыла.

5.12. Контроль чаралар үткәргәндә муниципаль контроль органы вазифаи заты һәм контроль гамәлләр башкаруга жәлеп ителгән затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне бозу дәлилләрен теркәү өчен фотога төшерү, Аудио - һәм (яки) видеоязма, дәлилләрен теркәүнән башка ысуллары кулланылырга мөмкин.

Дәлилләрне фиксацияләу ысуллары мәжбүри таләпләрнең бозылуын чагылдырган фиксация объектын берсүзсез идентификацияләргә мөмкинлек бирергә тиеш.

Контроль чаралар үткәргәндә мәжбүри таләпләрне бозу дәлилләрен теркәүнен башка ысулларын, фотога төшерү, аудио - һәм видеоязмаларны куллану кирәклеге турында каарны муниципаль контроль органнары вазифаи затлары мөстәкыйль рәвештә кабул итә. Мәжбүри таләпләрне бозу дәлилләрен фото - яки видеофиксацияләу түбәндәгә очракларда мәжбүри рәвештә башкарыла:

- контрольдә тотылган кеше булмаганда, күчмә тикшерү барышында тикшерү үткәргәндә;

күчмә тикшерү үткәргәндә, аның барышында аны үткәрудә һәм контроль гамәлләр башкаруда киртәләр тормышка ашырыла.

Мәжбүри таләпләрне бозу дәлилләрен теркәү өчен фотога төшерү, аудио - һәм видеоязманың теләсә нинди техник чаралары кулланылырга мөмкин.

Контрольдә тотылган зат мәжбүри таләпләрне бозу дәлилләрен теркәү өчен фотога төшерү, аудио - һәм видеоязма үткәру турында мәжбүри рәвештә хәбер ителә.

Фотога төшерү, аудио - һәм видеоязмалар төшерү һәм бу максатлар өчен кулланылган техник чаралар турында мәгълүмат контроль чара нәтижәләре буенча актта чагыла.

Фотога төшерү, аудио - һәм видеоязма нәтижәләре контроль чара актларына күшүмтә булып тора.

5.12. Контроль чараларны контрольдә тотылган зат белән үзара бәйләнешсез үткәрү нәтижәләре буенча муниципаль контроль органы вазыйфаи заты тиешле актны төзи, аны карау нәтижәләре буенча 248-ФЗ номерлы Закон нигезендә карар кабул ителә.

5.13. Контроль чаралар үткәргәндә һәм контроль гамәлләр башкарганда, алар 248-ФЗ номерлы закон таләпләренә ярашлы рәвештә контрольдә тотылган зат яки аның вәкиле катнашында үткәрелергә тиеш. Контрольдә тотылган кешенең яки аның вәкиленең булуы мәжбүри, контроль чаралар үткәрудән, контрольдә тотылган кеше белән аралашуны таләп итмәгән контроль гамәлләр башкарудан тыш.

Контрольдә тотыла торган затлар булган шәхси эшмәкәр һәм граждан муниципаль контроль органына житди сәбәпләр (авыру яки жинә алмаслык көч шартлары аркасында) булганда контроль чараны үткәргәндә катнаша алмау турында мәгълүмат бирергә хокуклы. Мондый мәгълүмат килгән очракта, контроль чараны үткәрү муниципаль контроль органы тарафыннан шәхси эшмәкәр (граждан) муниципаль контроль органына мөрәҗәгать итү өчен сәбәп булган шартларны бетерү өчен кирәклө вакытка күчерелә.

6 нчы бүлек. Контроль органы каарларына, контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәлсезлегенә) шикаять бирү

6.1. Контроль органы каарлары, контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләре (гамәлсезлеге) «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 №248-ФЗ Федераль законның 9 бүлеге тарафыннан билгеләнгән тәртиптә шикаять ителергә мөмкин.

7. Контроль орган эшчәнлегенең нәтижәлелеген һәм нәтижәлелеген бәяләү

7.1. Контроль орган эшчәнлегенең нәтижәлелеген һәм нәтижәлелеген бәяләү муниципаль контрольнең нәтижәлелеге һәм нәтижәлелеге күрсәткечләре системасы нигезендә башкарыла.

7.2. Контроль орган эшчәнлегенең нәтижәлелеге һәм нәтижәлелеге күрсәткечләре системасына түбәндәгеләр керә::

1) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыянны (зыянны) минимальләштерү дәрәҗәсен, максатчан (планлы) кыйммәтләр билгеләнгән һәм аларга ирешүне контроль орган тәэмин итәргә тиеш булган тиешле эшчәнлек өлкәсендә зыян (зыянны) китерү куркынычын бетерү дәрәҗәсен чагылдырган контроль төренең төп күрсәткечләре;

2) контроль (кузәтчелек) эшчәнлеген мониторинглау, аны анализлау, аны гамәлгә ашырганда барлыкка килгән проблемаларны ачыклау һәм аларның барлыкка килү сәбәпләрен билгеләү өчен кулланыла торган контроль төренең

индикатив күрсәткечләре, зыян китерү (зыян китерү) куркынычын бетерү дәрәжәсе һәм хезмәт, матди һәм финанс ресурслары күләме арасындагы нисбәтне, шулай ук контролльдә тотылган затларның эшчәнлегенә тыкшыну дәрәжәсен билгели.

7.3. Контроль төренең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан кыйммәтләре, муниципаль контроль төрләре өчен индикатив күрсәткечләр әлеге Нигезләмәгә 2 нче кушымта белән билгеләнгән.

8. Соңғы нигезләмәләр

8.1. Әлеге Положение 01.09.2023 елдан үз көченә керә.

8.2. 31.12.2023 елга кадәр контроль орган тарафыннан документларны муниципаль контролльдә тоту барышында әзерләү, контроль органның вазыйфаи затлары тарафыннан башкарыла торган гамәлләр һәм кабул ителә торган каарлар турында контролльдә тотыла торган затларга мәгълүмат бирү, контролльдә тотыла торган затлар белән документлар һәм мәгълүматлар алмашу кәгазьдә башкарыла.